

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460518

25. De Exceptionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61781](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61781)

hoc venit. *d. l. 3. ff. Eod. l. 2. §. ult. ff. de eo, quod certo loco.* Judex autem primò interesse, damnum, vel expensas aestimare, seu taxare, & deinde actor desuper jurare debet, ita ut semper Judicis taxatio, seu aestimatio præcedat juramentum veritatis, ne si juramentum sequatur, jurans fortè perjurium incurrat. *auth. post jusjurandum C. de Judiciis. Umm. ad Process. jud. disp. 20. a. 35.*

§. VII.

109 *Finis* jurisjurandi in litem alius est juramenti affectionis, alius juramenti veritatis.

Finis juramenti affectionis est, ut puniatur dolus, & contumacia rei rem non restituentis, vel non exhibentis *l. 1. l. 8. ff. de in lit. Jur.* Unde si citra dolum, et si ex culpa adversarii res restitui nequeat, non defertur hoc juramentum, sed tantum verum interesse aestimatur. *l. 2. ff. Eod.*

Finis juramenti in litem veritatis est, ut hac ratione possit constare de vero valore rei, adeoque defertur non tam ob dolum, vel culpam, quàm difficultatem probationis, & ideo, si aliunde de vero rei valore appareat, juramento huic locus non est per *l. 5. §. ult. in fin. ff. de in lit. jur.*

§. VIII.

Effectus Jurisjurandi in litem similiter non unus, sed diversus est.

110 *Effectus* juramenti affectionis est I. quòd postquam hoc juramentum præstitum est, reus condemnandus sit in summam juratam, nisi gravis causa suadeat, vel minoris eum condemnari, vel etiam prorsus absolvi. *l. 4. §. 3. l. 5. §. 2. ff. Eod.* II. Quòd præstito hoc juramento dominium rei hoc modo aestimata transferatur in reum, & quidem statim, si

res est propria actoris, & à reo possessa, secus non aliter, quàm si reus ex voluntate actoris possessionem rei nactus fuerit. *l. 46. & 47. ff. de Rei vindic.*

Effectus juramenti in litem veritatis est, quòd hòc præstitò reus condemnandus sit, ad solvendum pretium juratum, & quòd de perjurio actoris hic non facillè quæri so- leat *l. fin. ff. de in lit. jur.* Subinde tamen actor hic perjurus reddi potest, si nempe reus ostendat rem revera minus valuisse, quo factò Judex summam juratam debet minuere. *Hauhold d. c. 6. n. 1128 Eckolt ad ff. de in lit. jur. §. 7.*

TITULUS XXV. De Exceptionibus.

SUMMARIUM.

1. *Exceptionis etymologia.* 2. *Synonymia.* 3. *definitio.* 4. *usque 8. divisio.* 8. 9. *Origo.*
10. *Quintus.* 11. *contra quos competat exceptio?*
12. *Exceptio excludit actionem.*
13. *usque 26. Quando, & quomodo singula exceptiones opponenda?*
26. *Exceptionis finis.* 27. 28. 29. *Ejusdem effectus.*
30. *Exceptioni opponitur replicatio, hinc duplicatio &c.*

PRobatà actoris intentione reus condemnatur, nisi aliquà exceptione letueatur.

§. I.

Exceptio derivatur à verbo *excipere*, id est, à præpositione *ex*, & verbo *capere* quasi aliquid capiens & tollens ex actione proposita. *Trancred. de Ord. jud. lib. 2. tit. 5.* Germanicè dicitur ein *Widerspruch*, oder *Gegenwehr*, und *Eintred*.

§. II.

§. II.

2 *Synonyma* exceptionis sunt præscriptio, l. 11. *de penult. ff. h. t.* & defensio l. 4. 9. & 11. *C. b. t. c. 5. 8. & 11. Eod.* Rectè autem notat Donellus *lib. 22. c. 1.* omnem quidem exceptionem esse defensionem, sed non æquè omnem defensionem esse exceptionem. Unde si lege, aut statuto prohibeatur alicui excipere contra instrumentum, non impeditur proponere alias defensiones: si verò defensiones illi proponere interdicitur, interdicitur etiam obijcere exceptiones: cujus differentia ratio in eo consistit: quia cum defensio genus sit, remoto genere remouentur species sub eo contentæ, remota vero specie non remouetur genus l. si *obitus 79. ff. de Legat. 3. l. semper 147. ff. de R. F.*

§. III.

3 *Definitur* exceptio, quòd sit actionis exclusio, quæ reus actionem contra se institutam vel retardat, vel penitus elidit. Coligitur ex l. 2. *ff. h. t.*

§. IV.

4 *Dividitur* exceptio I. in exceptionem juris, seu propriè dictam, & in exceptionem facti, seu impropriè talem. Illa est, quæ actionem, seu potius effectum actionis de rigore juris contra æquitatem naturalem adversario competentis excludit, ut ecce! si is, qui metu te adegit ad rem vendendam, agat ex empto ad traditionem rei, quæ actio emptori de jure, quamvis ineffaciter, competit, tunc excipere poteris, quòd metu adactus vendideris, sicque iniquum sit, ut cogaris ad implendum contractum propter injuriam adversarii metum. Exceptio verò impropriè est exclusio intentionis, seu actionis defacto solum intentatæ, cum tamen de jure nulla omnino competeret; KÖNIG IN DECRET. LIB. II.

veluti si ex empto agat, qui emptionem non celebravit, aut si quis rem repetat, quam alter jam præscripsit; vel si reus conventus super mutuo excipiat, sibi datum non esse, aut proponat solutionem, novationem, aut acceptilationem. Et ita quotiescunque ipso jure actio seu obligatio sublata, vel nulla est, toties tantum est exceptio facti, & impropriè. Illud autem inter has duas species exceptionum interest, quòd propriè dicta regulariter post sententiam non amplius competat, bene verò impropriè dicta: eò quòd obligatio, actio, & consequenter etiam sententia nulla fuerit.

II. *Dividitur* exceptio in exceptionem realem & personalem. Realis est, quæ rei seu causæ cohæret; unde etiam aliis proficit, puta hæredibus, & fidejussoribus; quòd pertinent exceptio rei judicatæ, doli mali, quòd metus causâ, SCti Velleiani, SCti Macedoniani &c. l. 7. §. 1. l. 9. §. 1. *ff. h. t. §. 4. Inst. de Repl. Exceptio* personalis est, quæ non causæ, sed personæ intuitu datur, cum qua consequenter etiam extingui solet, ut exceptio competentis d. l. 7. Unde nec ad hæredes ipsius transit per l. 12. *ff. soluto matrim. l. 21. ff. de Pactis. l. 1. §. 1. ff. de Jure immun.* Nec impedit, quòd dicitur, hæredem eodem jure uti, quòd defunctus habebat. l. 59. l. qui in jus *ff. de R. F.* Nam hæc regula solum procedit in his, quæ naturâ suâ transmitti possunt: non verò in iis, quæ morte defuncti extinguntur, ut sunt exceptiones personales.

III. Et principaliter exceptio dividitur in dilatoriam, seu temporalem, & peremptoriam, seu perpetuam.

Exceptiones dilatoriæ, vulgò die auf-
zügliche Einreden / so die Hauptsach
nicht

Kkk

nicht

nicht antreffen / oder abschneiden / sunt, quæ tantum ad tempus nocent, & temporis dilationem tribuunt, id est, in certum tempus actionem differunt. l. 2. §. 4. cum l. seqq. ff. h. r. §. 10. *Institus. Eod.* Et hæc concernunt vel ipsam causam, ut exceptio plus petitionis, pacti conventi temporalis, præscriptio moratoria, excussionis, vel ordinis, cedendarum actionum, divisionis, competentia, spoli &c. vel ipsum iudicium, quæ desumuntur aut ex persona iudicis; ut exceptio incompetentiæ, præventionis, recusationis, & inhabilitatis: aut ex conditione litigantium; ut exceptio non impetratæ veniæ, revocandi domum, cautionis, contumaciæ, iusti impedimenti, legitimationis personæ, procuratoriæ, & huiusmodi: aut ex modo procedendi; ut exceptio libelli, obscuri, inepti, ineptæ cumulationis: aut ex aliis circumstantiis; ut exceptio loci non tuti, vel inhonesti, termini angusti, feriarum &c. Confer Ummium. *ad Process. iudic. disp. 8. th. 2. 3. & 4.*

Exceptiones peremptoriæ, seu perpetuæ dicuntur, quæ in totum excludunt actiones, perimuntque jus agentis: *Die ein Sach gar aufschieben. l. 2. ff. h. r.* Tales sunt exceptio metus, doli, erroris, non numeratæ pecuniæ, pacti de non petendo, iurisjurandi, rei iudicatæ, S. C. i. Macedoniani, S. C. i. Vellejani, transactionis, solutionis, præscriptionis, & aliæ innumeræ, de quibus interpp. ad §. I. & seqq. *Instit. h. r.*

IV. Dividitur exceptio in nominatam, & innominatam. Nominata est, cui non men aliquod à jure inditum est, veluti exceptio solutionis, iurisjurandi, rei iudicatæ, &c. Innominata est, quæ certo nomine in jure non designatur, eamque

ob causam exceptio in factum, vel exceptio doli indigitatur. l. 14. ff. h. r. l. 2. §. 1. ff. de Doli mali, & metus except. §. V.

Causa efficiens exceptionis est vel remota vel proxima.

Remota est jus. Sed quale: an naturale, vel positivum? Panormit. Feim. & Decius in c. 5. h. r. originem exceptionis referunt ad jus naturale: quia exceptio defensionis est, quæ ad jus naturæ pertinet. *Clem. pastoralis §. caterum de Sent. & Re Judic.* Econtra Coral. lib. 6. *Misal. c. 16. num. 10.* & Faber in *Jurisprud. tit. 2. princ. §. illat. §.* exceptionem potius juri positivo, quam naturali attribuunt, ob quod exceptio lege positivâ aut Principis Rescripto tolli queat. c. 13. de *Offic. delegati. l. 3. §. 3. ff. Quod quisque jur. tolli* autem exceptio non possit, si esset juris naturalis. §. II. *Instit. de I. N. G. & C.* Mihi sub distinctione utraque opinio placeat. *Prima*, si exceptiones ad justam defensionem introductæ, & necessariae sint. *Alterâ*, si exceptiones defensionis non deserviant, nec ad eam necessariae sint, ut exceptio competentia, S. C. i. Macedoniani, S. C. i. Vellejani &c. Et hæc tolli possunt lege civili, aut Rescripto Principis, cum nullam defensionem naturalem, sed tantum positivam contineant.

Causa efficiens proxima exceptionis est jus Civile & Prætorium: cum exceptionum quædam ex legibus, vel ex iis, quæ legis vicem obtinent, vel ex ipsius Prætoris jurisdictione substantiam capiant. Text. in §. 7. *Instit. h. r.*

§. VI.

Subjectum exceptionis duplex est: activum, & passivum.

Activum est is, qui exceptionem opponit. Omnes autem opponere possunt

exceptionem, qui agendi facultatem habent: nam cui damus actionem, eidem multo magis exceptionem competere quis dixerit l. 156. §. 1. ff. de R. J. Imò etiam his competunt exceptiones, qui agere nequeunt; quod ostendit exemplum excommunicati in c. 5. 8. 10. & 11. h. t. Neque obstat, quòd reus in exceptionibus actor fiat. l. in exceptionibus ff. de Probat. nam id procedit quoad onus probandi exceptiones propositas, quod regulariter actori incumbit. l. actor C. de Probat. non verò simpliciter appellari actor potest, cum sibi non petat dari, vel fieri arg. §. 1. Inst. de Actio. sed solum intendat in totum, vel in partem actorem repellere & actionem elidere. l. 1. ff. h. t.

11 *Subiectum passivum* exceptionis est is, cui opponitur. Opponitur autem actori, ejusque hæredibus. arg. l. 143. ff. de R. J.

§. VII.

12 *Materia seu objectum* exceptionis est actio seu iudicium, cui opponi solet. l. 2. ff. h. t.

§. VIII.

13 *Forma* exceptionis consistit in modo eandem allegandi, & proponendi. Et verò ut in effectu proficiat exceptio, allegari debet ab eo, qui eam uti desiderat: neque enim Judex ex officio eam supplet, nisi ex ipso contractu fluat, vel ipso jure perimat actionem institutam. arg. Rubr. & t. t. C. Ut quædesunt advoc. part.

14 Hic non incommode *quæseris*: quando singulæ exceptiones opponi debeant? Et ut distinctè respondeam.

Dico I. Exceptiones dilatoriae, quæ causam ipsam respiciunt, regulariter inter exordia litis opponi debent. l. si quis 12. in fin. C. h. t. & post litem contestatam proponi non possunt, probari autem non

debent, nisi post litem contestationem, & quidem posteaquam actor intentionem suam fundaverit, & monstraverit, quod asseverat. l. 19. C. de Probat. l. 9. C. h. t. Rectè: quia merita causæ ante litem contestatam disputari nequeunt.

Dico II. Exceptiones dilatoriae, quæ iudicium concernunt, regulariter ante litem contestatam & opponendæ, & probandæ sunt. l. penult. & ult. C. h. t. l. 13. & 24. C. de Procuratorib. l. 40. §. 3. ff. Eod. Imò si personam Judicis concernant, & sint fori declinatoriæ, non tantum ante litem contestationem, sed etiam ante omnes alias exceptiones, & ante omnem alium actum iudiciale producendæ sunt: siquidem qui ad aliquem actum Judicem approbat, prorogasse videtur, & non potest ultrà eum repudiare. Panorm. in c. 12. h. t. n. 12. Bartol. in l. 19. C. de Probat.

Dixi regulariter: nam fallit I. si dilatoriae demum post litem contestatam, competere incipiant ex facto adversarii. c. pastoralis 4. h. t. v. g. exceptio spoli, vel respectu Judicis exceptio recusationis. Alex. & DD. in l. si mulier ff. Solutio matrimonii.

Fallit II. Si exceptiones post litem contestationem primum innotuerint d. c. pastoralis & l. 11. ff. h. t. cujus ratio est: quia impossibile nulla est obligatio, erat autem impossibile, exceptionem opponere, antequam illa innotesceret: nec potest præsumi in Judicem incompetentem consentire, qui nesciebat esse incompetentem.

Fallit III. In exceptione excommunicacionis, quæ hoc speciale habet, quòd in quacunque parte iudicis opponi possit, etiamsi scienter, & malitiosè ab initio omissa sit. Cujus ratio assignatur in c.

12. *b. t.* ne reus cum periculo suae animae communicare cogatur excommunicato. Hinc licet Judex certum terminum statuatur, intra quem omnes dilatoriae proponantur cum comminatione de non audientis postea, exceptionem tamen excommunicationis opponi posse, textus est in *Clem. an. b. t.*

19 Fallit IV. Si haec exceptiones processum reddant retrò nullum, ut est exceptio falsi procuratoris; item Judicem esse furiosum, vel impuberem; tutorem, vel curatorem esse nulliter datum &c. per *l. 24. C. de Procuratorib. c. 4. Eod. Vant. de Nullit. Tit. quib. mod. sent. nullit. defend. poss.* Ex quo capite etiam Clericus coram Judice saeculari conventus ante & post litem contestationem potest excipere de incompetencia; maxime quia cessat ratio tacti consensùs: cum Clericus in saecularem Judicem consentire nequeat. *c. 12. de Foro compet.*

20 Fallit V. Si exceptiones dilatoriae habeant gravamen successivum, v. g. exceptio loci non tuti, vel suspecti. *Gail. 1. observ. 52.* item exceptio termini angusti, feriarum &c. Confer. *Eckolt ad ff. b. t. S. 12.*

21 Fallit VI. Si reus protestatus fuerit de dilatoriis post litem contestatam opponendis *d. c. pastoralis. ibi: nullatenus audiantur, si partes alias exceptiones opposuerint, quas non fuerint protestata b. t.* *Mynsing. cent. 2. observ. 53. & 74. Gail. d. observ. 52.*

22 Dico III. Exceptiones peremptoriae regulariter ante sententiam, & post litem contestationem opponendae sunt: Nam exposito sententia semel lata propter illas non rescinditur. *l. peremptorias 2. C. sententiam rescindi non posse.* litem contestatio vero propter illas non impeditur, sed

si quis antea vellet opponere exceptionem peremptoriam, non audiretur, sed cogatur prius litem contestari. *c. fin. de Litem contest. in 6.*

Sunt tamen & hic utrinque fallentiae, aliqua enim exceptiones peremptoriae ante litem contestationem proponi possunt, eamque impediunt, nempe exceptiones improprie dictae, puta solutionis factae, praescriptionis &c. quia frustra litem contestaretur reus, si actor actionem de jure nullam habet; & nonnullae exceptiones proprie dictae, quae ex speciali privilegio litem ingressum praeccludunt; quales sunt exceptio rei iudicatae, transactionis, & iurisjurandi, quae exceptiones litem finitae dicuntur. *c. 1. de Lit. contest. in 6.* Ratio eadem est: quia lis semel aliquo horum modorum finita amplius inchoari non debet. Econtra aliqua exceptiones peremptoriae, quin etiam dilatoriae sunt, quae post sententiam quoque proponi queunt. Scilicet I. exceptio nullitatis sententiae ex quocumque causa: quoniam de nullitate sententiae semper cognoscere potest Judex, & de novo sententiam ferre, cum ferendo nullam suo officio functus non sit. II. Exceptiones, quae sententiam rescindunt, ut exceptio restitutionis in integrum. *l. 36. ff. de Minorib.* III. Illae, quae non tam sententiam impugnant, quam executionem moderantur, aut impediunt, ut sunt exceptio S. C. i. Macedoniani, S. C. i. Velleiani, exceptio non numeratae pecuniae, exceptio competentiae, & id generis aliae. *l. 11. ff. Ad S. C. i. Maced. & l. 4. ff. de Re judic.* eo ipso namque, quod similes exceptiones tantum respiciantur, evacuationem, licet ante sententiam non opponantur, non tamen ideo illis renegetur fuisse praesumi potest. *P. Engel b. t. num. 5.*

27 Ceterum plures Exceptiones, unam scilicet post alteram opponere, vel etiam plures simul allegare Jure Civili permilsum est. *l. 5. & 8. ff. h. r.* in tantum, ut contrariis quoque uti liceat, modò alternativè proponantur: v. g. nego, me accepisse pecuniam, vel si numerata est, solvi; ubi exceptio non numeratæ pecuniæ cum solutionis exceptione tanquam contrariantes, alternativè tamen rectè allegantur. In terminis Juris Canonici verò (quod hac in parte in materia processûs praxis sequitur) quando Judex statuit terminum præclusivum cunctis exceptionibus, aliæ ne quidem successivè opponi valent. *d. c. pastoralis 4. hoc tit.* Id quod novissimè adhuc Recessus Imperii de Anno 1654. es soll auch hinfürò confirmat, in quo dispositum, omnes exceptiones simul & semel uno scripto esse allegandas, nisi postea emergant, ad abbreviandas lites. Struvius *Exercit. 46. tit. 27. in fin.* Eckolt. *ad ff. hoc tit. §. 14. & seq.*

§. IX.

26 Finis exceptionis indicatur in §. I. *instit. h. r. comparata*, inquit Justinianus, *sunt exceptiones defendendorum eorum gratiâ, cum quibus agitur.* Sæpe enim accidit, sunt verba Oldendorpii in *Enchiridio except. p. 3. ut licet ipsa persecutio, quæ actor experitur, sit justa in suo genere, tamen iniqua sit adversus eum, cum quo agitur, propter circumstantias facti, quod in actionem specialiter deducitur.*

§. X.

27 Effectus exceptionis præcipuè duo sunt.

Primus est, quòd excipientem faciat actorem, juxta illud decantatum JCtorum: *reus excipiendo fit actor. l. 1. ff. h. r. quoad onus probandi nimirum: perinde*

enim uti actor, sic & reus suam exceptionem probare tenetur. *l. 9. l. 19. pr. & §. 2. l. 25. §. 2. ff. de prob.* Interim si reus in probatione deficiat, nihilominus actor intentum suum probare tenetur; neque enim propter exceptionem rei ab onere probandi liberatur, quasi intentionem fundatam habens in confessione adversarii: quia qui excipit, non censetur per hoc fateri intentionem adversarii. *l. 9. ff. h. r. c. 63. de R. J. in 6.* Nisi forsitan quoad factum, casu quo ejusdem confessio expressè ex verbis confessionis colligitur: ut ecce! petis à me 100. quos mutuos dedisti, excipio, pactum esse de non petendo, aut solutionem factam esse; si hoc probare non possum, non ideo præsumor confessus; etsi enim fatear intentionem adversarii quoad factum, seu mutuum datum, non tamen quoad Jus: quia adhuc ulterius possum excipere, illum contractum mutui non valuisse vel inefficacem esse propter competentem exceptionem Scti Macedoniani. Vid. *Gloss. in c. cum venerabilis 6. v. confessus h. r.*

Alter effectus est, quòd exceptio probata excludat id, quod in intentionem condemnationemve est deductum. *l. 2. ff. Eod.* Et hoc primariò peremptoriæ, dilatoriæ tamen etiam suo modo competit: etenim si quis dilatoriam probeat, absolvitur ab observatione judicii, von dem Gerichts Zwang; si verò probeat peremptoriæ, definitivè ab instituta actione, von angestellter Klage absolvitur. Et sanè magna est utriusque differentia: cum in hac postea exceptio rei judicata oriatur, quæ semper removet actorem, etiam imposterum agere volentem, secus in priori. *Tancred. de Ord. Judic. lib. 2. tit. 26.*

Kkk 3.

§. XI.

§. XI.

30 *Contraria* exceptioni est replicatio, quæ nihil aliud est, quam exceptionis elisio, quâ actor rursus reum contra se excipientem repellit; veluti cum pactus est aliquis cum debitore suo, ne ab eo pecuniam petat, postea contrariâ voluntate placuit, ut peteret, exceptio ex priori pacto competens elidetur per replicationem ex pacto posteriori. *pr. Instit. de Replicat.*

Replicationi respondet reus per duplicationem. §. 1. *Inst. Eod.* Duplicationi actor per triplicationem. §. 2. & triplicationi reus per quadruplicationem. §. 3. *Instit. d. r.* Et sic porro multiplicatur defensionum nomina, quousque vel actor, vel reus habeat, quod objiciat ad se salvandum. l. 2. §. 3. ff. h. t. Verùm Judicis partes erunt, hac in re modum statuere, ne lis in infinitum abeat cum gravi partium detrimento, quem in finem in *Ordinatione Camera p. 3. tit. 26. §. 2. & tit. 29. §. ult.* cautum est, ut in exceptionibus dilatoriis ultra duplicem, in peremptoriis verò ultra triplicem non procedatur: In praxi tamen quadruplicem etiam solet admitti, nisi Judex circumstantiis facti permotus, vel etiam partes inter se conventionem prohibuerint, ne ultra duplicem fiat progressus, duobus scriptis alternis terminato processu, & submissione factâ, ut Prædici loquuntur.

Plura de Exceptionibus, præsertim in specie, si scire cupis, adi & consule Mar. Anton. Blancum, Joannem Zangerum, Carolum de Grassis *tr. de Exceptionibus.*

TITULUS XXVI.

De Præscriptionibus.

SUMMARIA.

1. *Præscriptionis synonymia.* 2. *definitio.* 3. *divisio.* 4. *origo.*
5. *Quis possit præscribere.* 6. *usque 25. qua possit præscribi, qua non?*
25. *usque 31. Præscriptionis requisita sunt possessio.* 31. *usque 34. titulus.* 36. *usque 41. bona fides.* 41. *usque 48. Et tempus legitimum.*
48. *Præscriptionis finis.*
49. *usque 53. Eiusdem effectus.* 53. *cum seqq. Contraria.*

Inter exceptiones peremptorias improprias frequentissima & utilissima est exceptio præscriptionis; quæ proinde *hæc* tit. exponitur.

§. I.

Præscriptio etsi olim multum diversa fuerit ab usucapione, ut tradunt Interpp. *ad pr. Instit. de Usucap.* modò tamen termè pro synonymis ponuntur, & sunt ejusdem effectus. *t. r. C. de Usucap. transform.* hæc nihilominus remanente differentia, quòd usucapio hodieum adhuc veram desideret possessionem, secus ac præscriptio, ut hinc servitutum, aliorumque jurium incorporalium juridicè loquendo nulla detur usucapio, sed tantum præscriptio. *Arnold. Rath. tr. de Usucap. th. 3. lit. B.*

§. II.

Definitur præscriptio, quòd sit domini acquisitio, vel alieni juris, sive realis, sive personalis peremptio per continuationem temporis lege definiti. Colligitur ex l. 3. ff. *de Usurp. & usucap.*

§. III.

Dividitur præscriptio in ordinariam, seu longi temporis, in extraordinariam, seu longissimi temporis, & in immemorialem. Præscriptio ordinaria est, quæ completur tempore ordinario 10. vel 20. an-